

Raadsvoorstel

Raadsvergadering : 27 November 2025
d.d.

Agendapunt :

Onderwerp : Besluitvorming wijziging gemeenschappelijke regeling GGD

Portefeuillehouder : wethouder K. ten Brink

Onderwerp

Besluitvorming wijziging gemeenschappelijke regeling GGD.

Voorgesteld besluit

1. Toestemming te verlenen aan het college voor het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling GGD.

Aanleiding

De zienswijze procedure voor aanpassing van de gemeenschappelijke regeling GGD is in oktober afgerond, uw raad heeft op 25 september besloten om geen zienswijze in te dienen. Enkele andere gemeenten hebben wel zienswijzen ingediend, de strekking daarvan staat samengevat in de aanbiedingsbrief bijlage 1.

Naar aanleiding van de zienswijzen is de aangepaste gemeenschappelijke regeling nog enigszins gewijzigd en het algemeen bestuur heeft hiermee ingestemd. Ons college is van plan om de gewijzigde regeling vast te stellen en daarom leggen wij deze nu voor toestemming aan u voor.

Uw raad kan alleen toestemming onthouden als de regeling in strijd is met de wet of het algemeen belang (amenderen is niet mogelijk). Wanneer binnen 13 weken geen toestemming volgt dan is deze van rechtswege verleend.

De aanleiding voor bovengenoemde aanpassing is de bestuurlijke wens om de huidige governance in het domein van zorg en veiligheid meer integraal te organiseren. Op basis van een extern advies hebben de besturen van de VRD en de GGD eind 2023 besloten om de governance onder te brengen in gemeenschappelijke regeling GGD waarin drie onderdelen zijn opgenomen:

-
1. Het domein Zorg & Veiligheid, met onder meer Veilig Thuis;
 2. Het Zorg- en Veiligheidshuis Drenthe;
 3. Publieke gezondheid.

Toelichting

De belangrijkste wijzigingen en toevoegingen ten opzichte van de huidige gemeenschappelijke regeling GGD Drenthe zijn:

1. Naast de bestaande taken van de GGD (publieke gezondheid) zijn ook expliciet de taken die te maken hebben met het domein Zorg & Veiligheid toegevoegd. Het belangrijkste onderdeel daarbij is Veilig Thuis Drenthe. Met het opnemen in deze gemeenschappelijke regeling is Veilig Thuis Drenthe niet langer een opdracht van de 12 gemeenten aan de GGD maar een onderdeel van de Gemeenschappelijke Regeling waardoor het Algemeen Bestuur ook inhoudelijk en financieel zeggenschap heeft over Veilig Thuis Drenthe. Artikel 5 in samenhang met artikel 8 regelt dit;
2. Daarnaast is het beheer van het Zorg- en Veiligheidshuis Drenthe in de Gemeenschappelijke Regeling opgenomen. Door de inwerkingtreding van de Wet gegevensbescherming van samenwerkingsverbanden, kan het Zorg- en Veiligheidshuis Drenthe niet langer ondergebracht zijn bij een Veiligheidsregio (zoals in Drenthe nu het geval is). Dit is geregeld in artikel 5 in samenhang met artikel 9d. Ook de intergemeentelijke afstemming en besluitvorming over het aandeel van de gemeenten in het Zorg- en Veiligheidshuis is met deze Gemeenschappelijke Regeling vastgelegd. Dat is een verbetering ten opzichte van de huidige situatie waarbij in de stuurgroep Zorg- en Veiligheidshuis, geen mandaat was voor de gemeentelijke vertegenwoordigers, en de afstemming over beleid en middelen moest ad hoc worden georganiseerd. Artikel 9b en 9c regelen dit;
3. In artikel 11 is bepaald dat de Colleges een vertegenwoordiger en een plaatsvervangend vertegenwoordiger aanwijzen voor het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling. Hiermee ontstaat de mogelijkheid dat naast wethouders ook burgemeesters zitting kunnen nemen in het Algemeen Bestuur;
4. Het onderwerp Bestuurlijke Adviescommissies, de zogenaamde BAC's, is een gesprekspunt geweest tijdens dit governancetraject. BAC's kunnen een zwaarwegend advies geven aan het Algemeen Bestuur. Hier is uiteindelijk niet voor gekozen omdat een dergelijke dwingende bepaling niet op draagvlak kan rekenen.
5. Wel is er de mogelijkheid om, wanneer het nuttig wordt geacht, een adviescommissie in te stellen om diepgaander op een onderwerp in te gaan, bijvoorbeeld over publieke gezondheid of een specifiek onderwerp zoals bijvoorbeeld infectieziektebestrijding.

De wijzigingen die zijn aangebracht ná de zienswijze procedure zijn:

1. De opname van de opt-in/opt-out mogelijkheid voor het beleggen van basistaken. Gemeenten hebben daarmee expliciet de mogelijkheid om in te stappen, maar ook om uit te stappen als het gaat om een basistaak. De artikelen 7 en 8 zijn daarop aangepast. De gemeentelijke autonomie is daarmee benadrukt. Om de financiële afwikkeling bij het uitstappen van een basistaak op een ordentelijke manier te regelen is een artikel 36 toegevoegd. Dit omdat het bij sommige basistaken

om aanzienlijke personele en financiële consequenties kan gaan.

De wijze van besluitvorming van het beleggen van een basistaak bij de gemeenschappelijke regeling is niet aangepast, aangezien de opt-in/opt-out regeling de autonomie van de gemeenten borgt. Wel is ten aanzien van basistaken een ondergrens aangegeven in de 3 participatie van het aantal gemeenten om voldoende volume en organisatorische robuustheid te kunnen garanderen om de taak kwantitatief en kwalitatief goed uit te kunnen voeren.

2. In de overwegingen in de oorspronkelijke tekst is opgenomen dat het streven erop is gericht om taken uit het sociale domein zoveel mogelijk onder te brengen bij de gemeenschappelijke regeling. Deze frase kan onjuist geïnterpreteerd worden en is daarom verwijderd in het aangepaste voorstel.

In de aanbestedingsbrief vindt u meer informatie over de ingediende zienswijzen en de argumentatie om al dan niet wijzigingen in de GR aan te brengen.

Dit willen we bereiken

De integraliteit van bestuur in het domein van zorg en veiligheid te borgen in de gemeenschappelijke regeling GGD.

Argumenten

1. De aangepaste Gemeenschappelijke Regeling komt tegemoet aan c.q. is een oplossing voor de volgende ervaren knelpunten in de huidige regeling:
 - Onvoldoende efficiënte en effectieve governance zorg en veiligheid;
 - Veel bestuurlijke tafels over hetzelfde thema;
 - Geen integrale besluitvorming;
 - Gebrek aan bestuurlijke doorzettingsmacht en daadkracht;
2. Met de aangepaste Gemeenschappelijke Regeling wordt de beleidsmatige en financiële afstemming en samenwerking tussen alle 12 gemeenten beter geregeld.

Kanttekening

Niet van toepassing.

Financiën

De overheveling van het Zorg en Veiligheidshuis Drenthe van de Veiligheidsregio Drenthe naar de gewijzigde GR vindt budgettair neutraal plaats en leidt tot een verschuiving - wat er bij de VRD af gaat komt er bij de nieuwe GR bij.

De meeste taken waar deze wijziging zich op richt, zijn al belegd bij de GGD en worden door de gemeenten additioneel gefinancierd.

Communicatie en participatie

Er zijn geen inwoners betrokken bij de besluitvorming inzake de aanpassing van de regeling.

Uitvoering

Wanneer uw raad het college toestemming heeft verleend om de gewijzigde regeling vast te stellen, zullen wij het besluit publiceren. Dit gebeurt nadat het AB van de GGD in haar vergadering van 17 december 2025 een principebesluit heeft genomen over de vaststelling van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling. Bij een positief besluit van het AB kan de gewijzigde gemeenschappelijke regeling vanaf 1 januari 2026 van start.

Mocht uw raad geen toestemming verlenen en/of besluiten in andere Drentse gemeenten leiden tot wijzigingen, dan zal het college opnieuw een besluit aan u uw raad voorleggen.

Samenvatting voor publicatie Schakel (max. 5 regels) aanpassen

Het college heeft toestemming verkregen van de gemeenteraad om de gemeenschappelijke regeling van de GGD te wijzigen.

Met de voorgestelde wijziging wordt het bestuur van het Zorg en Veiligheidshuis samengevoegd met die van de GGD. Hiermee kan het besturen integraler en efficiënter plaatsvinden en kan het bestuur beter inspelen op actuele ontwikkelingen. Ook wordt de beleidsmatige en financiële samenwerking tussen alle 12 Drentse gemeenten beter geregeld.

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief
2. Definitief concept gemeenschappelijke regeling GGD 'schone' versie – in deze versie zijn de wijzigingen na de zienswijze procedure doorgevoerd.
3. Concept gemeenschappelijke regeling met arcering wijzigingen – in deze versie zijn de gewijzigde artikelen na de zienswijzeprocedure, gearceerd weergegeven.
4. Concept raadsbesluit